

30 Μαρτίου 2023

Μαθήματα ευτυχίας από τους Ελληνες της Φινλανδίας

[Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#) / [Εκπαίδευση](#)

Τέσσερις Ελληνες που ζουν στην Φινλανδία εξηγούν μέσα από παραδείγματα της καθημερινότητάς τους γιατί η σκανδιναβική χώρα των 5,5 εκατομμυρίων κατοίκων είναι επί έξι χρόνια “πρωταθλήτρια” στη λίστα με τις πιο ευτυχισμένες χώρες του κόσμου

«Οι θεσμοί και οι κανόνες δημιούργησαν προοπτικές και ευκαιρίες ακόμη και για τους ανειδίκευτους ξένους μετανάστες στην «Κ» ο Στέλιος Μωκιάτος που ζει στη Φινλανδία από τα τέλη του 1990 (Φωτ: Shutterstock)

«Δεν υπάρχει ωραιότερη αίσθηση από το να ζει κανείς σε ένα αστικό κέντρο που είναι ενταγμένο στο φυσικό περιβάλλον. Έχουμε άμεση πρόσβαση στη θάλασσα, στα δάση και στις δραστηριότητες που μπορούμε να απολαύσουμε, ανεξαρτήτως καιρού. Οι Φινλανδοί ξέρουν πώς να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά τον χρόνο τους και αυτή η πρόσβαση στη φύση, που θεωρείται δικαίωμα, προσφέρει την αίσθηση ελευθερίας και ευτυχίας που σε άλλες χώρες πιθανώς δεν εκτιμάται με τον ίδιο τρόπο».

Η Δήμητρα Κακαράκη ζει στο Ελσίνκι τα τελευταία πέντε χρόνια και εργάζεται στον χώρο της καινοτομίας. Δεν δυσκολεύτηκε να μας εξηγήσει τους λόγους για τους οποίους η Φινλανδία συνθέτει ένα “ευτυχισμένο μέρος”. Η διαπίστωση βασίζεται στο World Happiness Report, την ετήσια έκθεση του Δικτύου Λύσεων

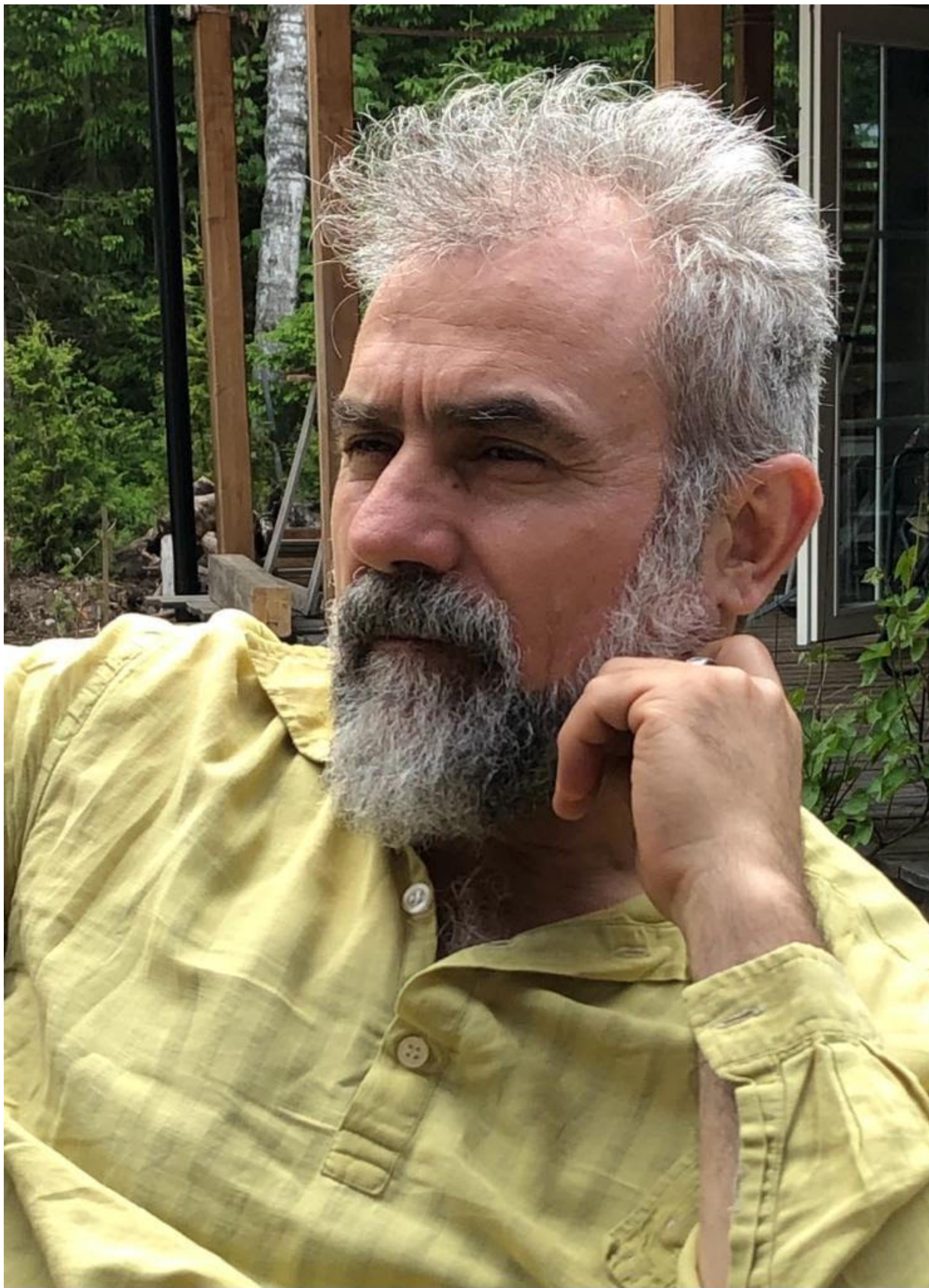
Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, που για 6η συνεχή φορά, κατέταξε τη σκανδιναβική χώρα πρώτη στη λίστα των πιο ευτυχισμένων χωρών του κόσμου για το 2023.

Στον δείκτη ευτυχίας προσμετρήθηκαν παράγοντες όπως η κοινωνική υποστήριξη, το εισόδημα, η υγεία, η ελευθερία, η γενναιοδωρία και η απουσία διαφθοράς.

Όταν οι θεσμοί και οι κανόνες δημιουργούν ευκαιρίες

«Είναι ένας “καθρέφτης” εμπιστοσύνης του πολίτη προς το κράτος και το σύστημα, που βρίσκεται πάντα εκεί για να τον βοηθήσει και να του κάνει την καθημερινότητα πιο εύκολη, χωρίς διαπλοκή, εμπόδια και εξαιρέσεις», εξηγεί ο Στέλιος Μωκιάτος, που ζει μόνιμα στη Φινλανδία από τα τέλη του 1990. Έχοντας απασχοληθεί για χρόνια στον τομέα της εστίασης, τονίζει την ουσιαστική στήριξη που έχει λάβει όλα αυτά τα χρόνια από το φινλανδικό κράτος. «Οι θεσμοί και οι κανόνες δημιούργησαν προοπτικές και ευκαιρίες ακόμη και για τους ανειδίκευτους ξένους μετανάστες που θέλαμε να προοδεύσουμε».

Οι συναλλαγές με το δημόσιο, η περίθαλψη, η ασφαλιστική κάλυψη είναι τομείς για τους οποίους οι Φινλανδοί πολίτες δεν έχουν μάθει να παραπονιούνται, αφού όλα γίνονται σχεδόν αυτόματα. «Κάθε πολίτης έχει έναν προσωπικό αριθμό ταυτότητας και με αυτόν εκτελεί όλες του τις συναλλαγές», λέει στην «Κ» ο Βαγγέλης Βελέντζας, ο οποίος ζει στο Ελσίνκι τα τελευταία 13 χρόνια και διδάσκει σε Φινλανδούς που θέλουν να μάθουν την ελληνική γλώσσα.

Ο ίδιος αναφέρεται σε παραδείγματα που “αντανακλούν” την ποιότητα ζωής, όπως τα πυκνά δρομολόγια των μέσων μαζικής μεταφοράς και τα εκατοντάδες χιλιόμετρα ποδηλατόδρομων στα πάρκα και στους δρόμους του Ελσίνκι. Στέκεται και στη φροντίδα των ατόμων με αναπηρία που κινούνται στην πόλη. «Τα άτομα αυτά απολαμβάνουν πολλές υπηρεσίες είτε άμεσα από το κράτος, είτε έμμεσα, με αντίστοιχες υπηρεσίες που αγοράζονται από ιδιωτικές εταιρείες με διαγωνισμό και προσφέρονται σε όσους τις έχουν ανάγκη».

Στήριξη της οικογένειας

Ιδιαίτερα υποστηρικτικό είναι το φινλανδικό κράτος για τα ζευγάρια που θέλουν να κάνουν παιδιά. Μια εργαζόμενη γυναίκα έχει τη δυνατότητα να πάρει μητρική άδεια μέχρι και τρία χρόνια για να μεγαλώσει το παιδί της, λαμβάνοντας όλη αυτήν την περίοδο το 80% του μισθού της. Ακόμη και το κόστος της γέννας είναι χαμηλό, συγκριτικά με άλλες χώρες.

«Ο τοκετός δεν κοστίζει κάποιες χιλιάδες ευρώ. Η κόρη μας γεννήθηκε σε δημόσιο νοσοκομείο και το συνολικό κόστος για επισκέψεις σε γιατρό, διαγνωστικές εξετάσεις, τοκετό και παραμονή στο νοσοκομείο σε θερμοκοιτίδα για 12 ημέρες ήταν μόλις 500€», τονίζει ο κ. Βελέντζας.

«Η κόρη μου πηγαίνει στο σχολείο μόνη με λεωφορείο από 7 χρονών»

Στο Ελσίνκι ένα παιδί μεγαλώνει πολύ διαφορετικά από ό,τι στην Αθήνα, αποκτώντας από νωρίς έναν ανεξάρτητο τρόπο ζωής. «Τα παιδιά από την πρώτη δημοτικού μπορούν να πηγαίνουν μόνα τους στο σχολείο, είτε περπατώντας, ακόμη και για απόσταση 15-30 λεπτών με τα πόδια, είτε χρησιμοποιώντας τα μέσα μεταφοράς. Μπαίνουν σε λεωφορείο, μετρό ή τραμ χωρίς συνοδεία στις μετακινήσεις τους, με την προϋπόθεση ότι έχουν μαζί τους κάποιο κινητό», αναφέρει στην «Κ» η κ. Κακαράκη, η κόρη της οποίας φοιτά στην Δ' τάξη του δημοτικού. «Μου πήρε λίγο χρόνο να “χωνέψω” αυτήν τη συνθήκη, αλλά σταδιακά ενέδωσα. Η κόρη μου πηγαίνει στο σχολείο με λεωφορείο σε απόσταση 20 λεπτών μόνη από τα 7 της χρόνια! Νιώθω ασφαλής να κάνει αυτή τη διαδρομή, δεδομένης της πολύ χαμηλής εγκληματικότητας και της κοινωνικής αλληλεγγύης», συμπληρώνει η ίδια.

Το εκπαιδευτικό σύστημα στο οποίο εντάσσεται η κόρη της κ. Κακαράκη, φημίζεται ως ένα από τα καλύτερα της Ευρώπης. Τι είναι αυτό που το κάνει να

ξεχωρίζει; «Η μάθηση στο φινλανδικό σχολείο επιτυγχάνεται μέσω της έρευνας και της εμπειρικής ανακάλυψης. Δεν υπάρχει η “παπαγαλία”. Τα παιδιά από τη Β’ δημοτικού μαθαίνουν να χρησιμοποιούν τα ηλεκτρονικά μέσα, ενώ παίρνουν μαθήματα επιλογής βάσει των ενδιαφερόντων τους», απαντά η ίδια.

Ένα φιλόξενο μέρος για τους καλλιτέχνες

Στη Φινλανδία καλλιτέχνες μπορούν να επικεντρωθούν στην τέχνη τους χωρίς να αναλώνονται στο πώς θα επιβιώσουν. Ο εικαστικός Πάνος Μπαλωμένος, ο οποίος τα τελευταία 20 χρόνια ζει στο Ελσίνκι, λέει πως τα προνόμια που έχουν κερδίσει οι άνθρωποι της τέχνης αποτελούν προϊόν ενός σοσιαλδημοκρατικού μοντέλου μέσα στο οποίο όλοι μοιράζονται ισάξια τους “καρπούς” του. Και εξηγεί: «Πολλοί εικαστικοί λαμβάνουν ετήσιες οικονομικές ενισχύσεις από το Υπουργείο Πολιτισμού και από διάφορα ιδιωτικά ιδρύματα ακόμη κι αν δεν είναι ιδιαίτερα γνωστοί στο ευρύ κοινό. Αυτό τους επιτρέπει να αφοσιώνονται αποκλειστικά και μόνο στην παραγωγή του καλλιτεχνικού τους έργου χωρίς να αναλώνονται στο να σκεφτούν τρόπους για το πώς να επιβιώσουν».

Προτιμά να λέει πως οι Φινλανδοί πολίτες είναι περισσότερο “ικανοποιημένοι” από τη ζωή τους στη χώρα και όχι ακριβώς “ευτυχισμένοι” καθώς, όπως εξηγεί «η ευτυχία ως έννοια είναι κάτι πολύ πιο σύνθετο και πολύπλοκο». Για τον ίδιο, αυτή η ικανοποίηση συνδέεται με την απλοποίηση της καθημερινότητας και την αμεσότητα, τη λιτότητα της σκανδιναβικής ζωής, τη μηδενική ανοχή στη διαφθορά, τη νομιμοποίηση της συμπεριληπτικότητας.

Η δημοκρατία δεν είναι αυτονόητη

Απέναντι στα κοινωνικά προνόμια και την εξασφαλισμένη ποιότητα ζωής, όμως, προβάλλονται και ορισμένοι φόβοι και δυσκολίες. «Προσωπικά, το δυσκολότερο που έχω να αντιμετωπίσω στη Φινλανδία είναι οι αντίξοες κλιματολογικές συνθήκες και ο μακρύς χειμώνας», λέει ο κ. Μωκιάτος και προσθέτει: «Για εμένα αποτελούν έναν αρνητικό παράγοντα, ο οποίος απομακρύνει την κοινωνική ζωή και οδηγεί κάποιους στην απομόνωση και τον αλκοολισμό».

Για τον κ. Μπαλωμένο, μεγαλύτερος του φόβος, σήμερα, λέει πως είναι η άνοδος της ακροδεξιάς στη χώρα. «Οι Φινλανδοί επαναπαύτηκαν μέσα σε αυτό το λειτουργικό μοντέλο στο οποίο συνήθισαν να ζουν και θεώρησαν την δημοκρατία αυτονόητη, ξεχνώντας να παλεύουν καθημερινά και δημιουργώντας πλέον σοβαρό κίνδυνο ανόδου της ακροδεξιάς στις επόμενες εκλογές. Η δημοκρατία απαιτεί συνεχή αγώνα και αυτό είναι κάτι που πρέπει όλοι να έχουμε στο πίσω μέρος του μυαλού μας», τονίζει.

Πηγή: kathimerini.gr